FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babes-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de litere
1.3 Departamentul	Etnografie si antropologia maghiara
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii[1)]	Licenta
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii culturale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Antropologia artei							
2.2 Titularul activităţilor de curs				Lect. univ. dr. Szikszai Mária				
2.3 Titularul activităţilor de seminar/ laborator/ proiect				Lect. univ. dr. Szikszai Mária				
2.4 Anul de studiu	2013-2014	2.5 Semestrul	II.	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut[2)]	DS
							Obligativitate[3)]	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	**3**	din care: 3.2 curs	**2**	3.3 seminar/ laborator/ proiect	**1**
3.4 Total ore din planul de învăţământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator/ proiect	14
Distribuţia fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					30
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					19
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activităţi.....					0

3.7 Total ore studiu individual	83
3.8 Total ore pe semestru	125
3.9 Numărul de credite[4)]	5

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	• Videoproiector, calculator
5.2 de desfăşurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	• Videoproiector, calculator

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	C1.1. Utilizarea cunoştinţelor de bază ale unei ştiinţe umaniste sau sociale, precum si a principiilor generale ale interdisciplinarităţii C1.3. Aplicarea la cercetarea faptelor culturale a noţiunilor şi metodelor unei ştiinţe umaniste sau sociale C4 Identificarea, analiza şi clasificarea fenomenelor culturale cu relevantă etnologică în contexte multiple (local, regional, national, global
Competenţe transversale	**C4.3.** Definirea, descrierea si rezolvarea de principiu a problemelor etnologice în raport cu alte discipline umaniste

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul de antropologia artei urmăreşte o întroducere în folosirea conceptelor antropologiei, vizând întelegerea artei prin prezentarea teoriilor adecvate şi analiza unor creaţii artistice (picturi, sculpturi, literatură) precum şi contextul cultural în care acestea se desăvârşesc .

7.2 Obiectivele specifice	Se abordează teoria artei ca sistem cultural lansat de antropologul Clifford Geertz, se discută relaţia dintre artă si cultură intr-un context interdisciplinar. În procesul de interpretare a obiectelor de artă se aplică metodele antropologiei istorice şi se aplică rezultatele hagiografiei, printr-o apropiere de texte contemporane, ca narativele medievale, legende latine. Se discuta efectul marilor epidemii şi pandemii din evul mediu asupra vieţii cotidiene şi implicit asupra activităţilor artistice. Se analizează prezenţa artei tămăduitoare printr-o analiză a picturilor de pe altare, in special cele din spitalele călugărilor. Se contextualizează arta sacră din mediul privat.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Antropologia artei. Arta ca sistem cultural Cuvinte cheie: arta, antropologie, experienţă vizuală, sistem cultural	Prelegere orala, expunere vizuala, conversatie (dezbatere cu studentii)	
2. Literatura medievala şi naraţiunea picturală. Cuvinte cheie: hagiografie, legenda, călugări, miracole, evul mediu, traduceri	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
3. Literatura latină medievală şi legende din codicele medievale maghiare Cuvinte cheie: literatură medievală, legende, memoria timpului, carnaval, calendare	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
4. Alchimia si legende în arta din Evul Mediu. Cuvinte cheie: artă, alchimie, evul mediu, metalurgie, alchimia mistică, artă spirituală, iconografie, obiceiuri populare	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
5. Rolul donatorului în arta medievală. Interpretarea picturii lui Hieronymus Bosch Cuvinte cheie: donator, simboluri, demon, plante fermecate, magie sexuală	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
6. Medicina şi arta în Evul Mediu. Cultul sfinţilor în timpul marilor epidemii medievale. Arta tămăduitoare. Cuvinte cheie: istoria medicinii, lepra, pesta, explicaţia morală, focul Sfântului Antonie cel Mare, călugării antoniţi, spitale medievale	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
7. Altarul din manastirea din Isenheim de Mathias Grünewald. Spitalele călugărilor antoniţi. Cuvinte cheie: icoana de altar, altar gotic, mănăstire, vindecare	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
8. Conceptul religios despre vizualitate in Impreiul Bizantin din sec. 8-10. Distrugerea picturilor religioase.	Prelegere orala, expunere vizuala, conversatie (dezbatere cu studentii)	
9. Arta sacră. Icoane, tipologii. Cuvinte cheie: cultul icoanelor, procesiune, minune, vindecare, artă creştină, copi ale picturilor, lăcrimare	Prelegere orala, expunere vizuala, conversatie (dezbatere cu studentii)	
10. Construcţia şi reconstrucţia reprezentaţiilor artei sacre. Cuvinte cheie: icoană, lăcaş sfânt, comunitate etnică, comunitate religioasă, lăcrimare, cultura celuilalt	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
11. Miracole şi tămăduire. Icoane făcătoare de minuni şi cultul lor. Cuvinte cheie: miracol, naraţiunea miracolului, icoană făcătoare de minuni, veneraţie, vindecare, dinaţii, practica donării, obiecte donate	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
12. Arta sacră în mediul privat. Cuvinte cheie: icoană, artă sacră, religiozitate, cult, mediu privat	Prelegere orala, expunere vizuala, conversatie (dezbatere cu studentii)	
13. Altarul pictorului MS de la Selmecbanya şi instituţia	Prelegere orala, expunere	

altarului medieval. Cuvinte cheie: autorizarea procesiunilor, altarul medieval, fundaţia altarului medieval, picturi pe altar	vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	
14. Literatura, ca sistem cultural? Peregrinatii culturale. Analiza unei poezii de Kassák Lajos. Cuvinte cheie: sistem cultural, voiaj cultural, simbolica alchimistă	Prelegere orala, expunere vizuala, studiu de caz, conversatie (dezbatere cu studentii)	

Bibliografie

Curs universitar:

SZIKSZAI Mária: A művészet antropológiája. Kolozsvár, KJNT, 2009.

Bibliografie obligatorie:

BARNA Gábor: „Mária megsegített." Imameghallgatások és csodás gyógyulások kegyhelyeken. A máriaradnai fogadalmi tárgyak kutatásának néhány tanulsága. In: In: PÓCS Éva (szerk.): Áldás és átok, csoda és boszorkányság. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben. Balassi, Budapest, 2004. 80-93.

GEERTZ, C.: A művészet mint kulturális rendszer. In: Az értelmezés hatalma. Budapest, 1994. 239-267.

MAQUET, Jaques: Az esztétikai tapasztalat. A vizuális művészetek antropológus szemmel. Csokonai Kiadó, Budapest, 2003

CHASTEL, André: Szent Antal megkísértése avagy a melankolikus álma. In: Fabulák, formák, figurák, Budapest, 1987. 49-55.

MADAS Edit (szerk): A néma barát megszólal. Válogatás a karthauzi névtelen beszédeiből. Budapest, 1985

AIGRAIN, René: Les récits d'inventions et de translations. In: L'hagiographie. Ses sources, ses méthodes, son histoire, Paris, 1953. 187-192.

VORAGINE, Jacobus de: Legenda aurea. Szentek csodái és szenvedései. Békéscsaba, 1990

ÉRDY kódex. Közzéteszi: Volf György. Nyelvemléktár, IV-V. köt. Budapest, 1876

LENNEP, J. van: Art et alchimie. Etude de l'iconographie hermetique et de ses influences. Paris – Bruxelles, 1966

BERGMAN, Madeleine: Hieronymus Bosch and Alchemy. A Study on the St. Anthony Tryptich. Stockholm, 1979

MELINKOFF, Ruth: The Devil at Isenheim. Reflections of Popular Belief in Grünewald's Altarpiece. Berkley, Los Angeles, 1988

MIKÓ Árpád – POSZLER Györgyi (szerk): „Magnificat anima mea Dominum". MS mester Vizitáció-képe és egykori selmecbányai főoltára. Budapest, 1997

SZILÁRDFY Zoltán: A magánáhitat szentképei I. Szeged, 1995

SZILÁRDFY Zoltán: A magánáhitat szentképei II. Szeged, 1998

TÜSKÉS Gábor: Búcsújárás a Barokk kori Magyarországon a mirákulumirodalom tükrében. Akadémiai kiadó, Budapest, 1993

Bibliografie facultativa:

BERGMAN, Madeleine
1979 *Hieronymus Bosch and Alchemy. A Study on the St. Anthony Tryptich*. Stockholm.
BOUREAU, Alain
1984 *La Légende dorée. Le système narratif de Jacobus de Voragine* (+1298). Paris.
LENNEP, J. van
1966 Art et alchimie. Etude de l'iconographie hermetique et de ses influences. Paris– *Bruxelles.*
NOORDELOS, P.
1942 La translation de Saint Antoine en Dauphiné. *Analecta Bollandiana* 60. 68–81.
NOORDELOS, P. – HALKIN, Francois
1943 Un histoire latin de S. Antoine. La „Légende du Patras". *Analecta Bollandiana* 61. 211–250.
RÉAU, Louis
Iconographie de l'art chrétien. Tome III. I. Iconographie des saints. Paris.

8.2 Seminar/ laborator/ proiect	Metode de predare-învăţare	Observaţii
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	

Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren		
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	
Prezentarea rezultatelor cercetarii individuale a studentului: analiza unor picturi / icoane de pe altarul unei biserici din Transilvania la alegere, prezentarea legendelor hagiografice is a cultului aferent conform bibliografiei si a cercetarii pe teren	expunerea tematicii de catre student (ppt), discutie	

Bibliografie

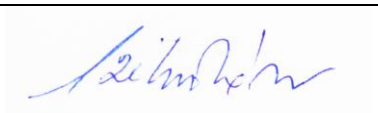
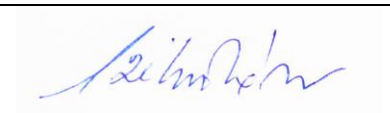
HORVÁTH Cyrill: Középkori legendáink és a Legenda aurea. Budapest, 1911.
KATONA Lajos: Középkori legendák és példák. Budapest, 1907.
TÖRÖK Gyöngyi: Gótikus szárnyasoltárok a középkori Magyarországon. Kossuth Kiadó – Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2005.
VORAGINE, Jacobus de: Legenda aurea. Szentek csodái és szenvedései. Békéscsaba, 1990

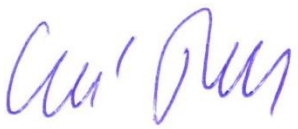
9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina a fost concepută în concordanţă cu curiculele departamentelor de etnologie-antropologie din universităţile din Debrecen, Szeged, Pécs, Budapest, totodată are ca scop specific ca studenţii să însuşească capacităţi de analiză generală individuală care să le ajute pe parcursul carierei în diferite instituţii şi locuri de muncă.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea tematicilor prezentate la curs si a bibliografiei aferente	Examen scris	50%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Prezentarea adecvata a tematicii seminarului	oral	50%
10.6 Standard minim de performanţă			
– Acumularea de cunoştinţe de bază si a principiilor interdisciplinare – Aplicarea la cercetarea faptelor culturale a noţiunilor şi metodelor prezentate – Analiza fenomenelor culturale in multiple contexte			

Data completării	**Semnătura titularului de curs**	**Semnătura titularului de seminar**	**Semnătura titularului de curs practic**
09.04.2020			

Data avizării în departament	**Semnătura Directorului de Departament**
16.04.2020	Lect. univ. dr. SZABÓ Á. Töhötöm

Data avizării la Decanat	**Semnătura Prodecanului responsabil**	**Ştampila facultăţii**
30.04.2020	Lect. univ. dr. CZÉGÉNYI Dóra